

Zo ontstond onze “andere” kerkdienst: God in het spel op 5 juni jl. in de Maranathakerk

In onze werkgroep “Anders vieren” denken mensen al een tijdje over de vraag na, hoe alternatieve en toch niveauvolle en nuttige kerkdiensten eruit zouden kunnen zien. Dat begon met de analyse van onze huidige vieringen. Velen vonden dat die wat verrassender, speelser zouden mogen en minder een-dimensioneel. Dat dus niet altijd maar (min of meer) één iemand praat en de rest luistert: meer interactie, graag, meer de gemeente aan het woord laten, meer leren van de concrete (geloofs)ervaring van de andere “leek”, niet alleen van de “professionals”!

Uiteindelijk hebben wij het plannetje gesmeed, om een dienst te vieren door hem te spelen. Wij wilden dus heel de liturgie als spel ontwerpen of tenminste in een spel intrigeren. Zo, dachten wij, kunnen wij het beste mensen op een speelse manier met elkaar in gesprek brengen – en daarbij “God in het spel” brengen.

Enkele leden van de groep gingen met het ontwerpen van het spel aan de slag. Een soort Ganzenbord met vele, verschillende vragen was het resultaat:

Opzet spel:

De kerkbanken zetten wij in carré-opstelling neer, om een vrije ruimte in het midden te scheppen. Daar, op de grond, wordt een groot ganzenbord-achtig spelbord gelegd, de spelvakken zijn genummerd 1 tot en met 49. Nummer 49 is ‘de 7e hemel’ (einde spel). Met tussendoor, op de spelvakken 7, 14, 21, 28 en 35 zes drempelmomenten die de levensweg langsgaan (doop, belijdenis, ziekenhuis, gevangenis, ouderdom, dood). Bij het spel hoort een lijst van 49 vragen die de gemeente pas na afloop te zien krijgt. Van die 49 vragen zijn alleen de vragen die bij de drempelmomenten horen, vast gekoppeld aan dit drempelmoment, de spelleider kan bij alle andere spelvakken spontaan een (bij de speler en naar mate hoe de dienst zich ontvouwt passende) vraag uit de lijst stellen.

Het spelbord in de kerk, met pionnen en petten.
De zes drempelmomenten en het einde worden geaccentueerd door attributen.

Drie (voor de dienst aangezochte) spelers beginnen het spel en worden door een spelleider bevraagd. Elke speler krijgt een grote dobbelsteen, een felgekleurd pet, waarbij de kleur van allebei correspondeert met de kleur van zijn/haar pion. Als er genoeg kinderen zijn, krijgt elke speler ook een “doppel-kind” toegewezen die de dobbelstenen gooien. Uiteraard kunnen deze kinderen later in de dienst ook zelf speler worden, dan krijgen zij een “doppel-volwassene” toegewezen.

Start spel. Een kind gooit de dobbelsteen van de eerste speler. Speler zet zijn/haar pion op het gegooide spelvak. De spelleider stelt een vraag uit de lijst, de speler beantwoordt deze, maar mag ook passen (dan wordt de vraag aan heel de zaal gesteld) of een hulplijn in de zaal inroepen (dan wordt de vraag aan diegene gesteld). Spelleider vraagt zo nodig wat door en probeert het gesprek over de vraag op gang te brengen. Geen probleem als twee spelers op één vak staan, dan kunnen zij dezelfde vraag beantwoorden.

Komt een speler op een drempelmoment of passeert z/hij eentje, dan eindigt het spel voor de speler na het beantwoorden van zijn/haar laatste vraag. De spelleider wijst iemand anders uit de kerk aan om mee te spelen, diegene mag uiteraard de eer aan zich voorbij laten gaan. Het spel vult heel de dienst, begint na het woord van welkom en het eerste korte lied en eindigt voor het slotlied en de zegen. Bij het bereiken van ‘de 7^e hemel’ wordt het spel door de spelleider afgerond, maar het is geen probleem als je er niet komt, omdat het allemaal te lang duurt. Bij dit spel is er uiteraard geen winnaar of verliezer. Na afloop krijgt iedereen een A4 met daarop het spelbord en de vragen.

Integratie liturgie – spel:

Onderbroken en afgerond wordt het spel door verschillende liturgische elementen (Kyrie en gloria, Bijbellezing, mededelingen/collecte, voorbeden, zegen) en liederen die op zes gekleurde liturgische (spel)kaarten zijn uitgedeeld. Deze elementen worden door een vooraf tussen liturg en spelleider afgesproken vraag “getriggerd”. Als hier triggervragen worden

afgesproken die goed bij het volgende liturgische element passen, kan je goed laten zien wat liturgie met het leven te maken heeft en in hoeverre ons leven de liturgie kleurt.

De zes liturgiekaarten (de groene lezingskaart was dubbelzijdig).

Dat betekent, dat wat op de desbetreffende kaart staat (b.v. smeekgebed en het glorialied) gebeurt zodra die speelronde is afgelopen, zodra dus de speler zijn vraag heeft beantwoord en het gesprek erover is afgerond. Dit wordt door middel van een waslijn dwars over het liturgisch centrum aan de gemeente gecommuniceerd: De liturg ("de man van de leidraad") hangt aan die waslijn een groot vel papier in dezelfde kleur op als de liturgiekaart die aan de beurt is. Belangrijk: de spelleider hoeft zich niet aan de volgorde van de vragen zoals hieronder weergegeven te houden (want spelers en kerkgangers hebben die vragen niet). De duur van het spel wordt bepaald door mate van doorvragen door spelleider.

Onze 49 vragen, uiteraard zijn andere mogelijk:

1. Waarom ga je naar de kerk?
2. Kies of koos je voor een Christelijke school?
3. Zou je ook moslim kunnen zijn?
4. Vier jij Avondmaal met je hoofd of met je hart?
5. Lees je dagelijks in de Bijbel?
6. Vloek je wel eens?
7. Drempelmoment "doop": *De doop – ben je gedoopt, doet het je wat?*
8. Hoe vaak ging je vroeger naar de kerk?
9. Op welke partij zou Jezus vandaag de dag stemmen?

10. Wie is jouw naaste?
11. Wat is je lievelingsverhaal in de bijbel?
12. Ga je wel eens winkelen op zondag?
13. Is de mens van nature zondig?
14. Drempelmoment "belijdenis": *Belijdenis – heb je belijdenis gedaan, waarom?*
15. Kun jij geloven zonder kerk?
16. Zou je lid van een Pinkstergemeente kunnen zijn?
17. Kan God een vrouw zijn?
18. Wat is jouw kerkelijk lievelingslied?
19. Wie heb jij onlangs bekeerd?
20. Welke kleren trek je aan als je naar de kerk gaat?
21. Drempelmoment "gevangenis": *Gevangenis – kan het geloof je helpen in dat wat je gevangen houdt?*
22. Welke wel of niet bekende persoon inspireert jou in je geloof?
23. Bestaat de duivel?
24. Kun je de heilige Geest zien?
25. Kan God je troosten?
26. Wat is belangrijker: de burgerlijke wet of de 10 geboden?
27. Wat zong je als kind, voordat je naar bed ging?
28. Drempelmoment "ziekenhuis": *Ziekenhuisopname – wat betekent het geloof voor jou in een crisis?*
29. Ga je in je vakantie naar de kerk?
30. Waar is de hemel?
31. Steek je thuis wel eens om een speciale reden een kaars aan?
32. Verstop je met Pasen eieren in je tuin?
33. Wie is – voor jou – de belangrijkste mens in de Bijbel?
34. Vertel je op school/op je werk dat je naar de kerk gaat?
35. Drempelmoment "ouderdom": *Ouder worden – groeit je geloof met je mee?*
36. Wat doe je doordeweeks met je geloof?
37. Is de kerk je geld waard?
38. Waarom steken we kaarsen aan in de kerk?
39. Zou je een monnik willen zijn?
40. Ben je wel eens boos op God?
41. Wat vind je van de Paus?
42. Drempelmoment "dood/kerkhof": *Helpt het geloof jou om verder te kijken dán het kerkhof?*
43. Waarom bid je?
44. Waar ga je naartoe als je dood bent?
45. Is een kerkdienst pas geslaagd als de preek goed was?
46. Is het geloof van je ouders een voorbeeld voor je?
47. Waarom ben je vandaag naar de kerk gegaan?
48. Komt de hemel ooit nog op aarde?
49. Einde: de 7^e hemel.